

מ"ת 6760/12/13 - מדינת ישראל נגד מחמד אבו גמעה

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

מ"ת 6760-12-13 מדינת ישראל נ' אבו גמעה(עציר)

בפני כב' השופט יוסף ריבלין, סגן נשיא
מדינת ישראל

נגד

מחמד אבו גמעה (עציר)

החלטה

1. בפני בקשה למעצר עד לתום ההליכים של המשיב, בן 40, בגין עבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה תחת השפעת סם, נהיגה ללא רשיון תקף מעל 6 חודשים ונהיגה ללא ביטוח.

המבקשת טוענת כי ביום 25.12.2013 בסמוך לשעה 10:30 נתפס המשיב נוהג ברכב מ.ר. 6780817 ברחוב בית הדפוס בירושלים לכיוון רחוב כנפי נשרים, לאחר שיצא את הדיון בבית המשפט לתעבורה בפני מותב זה, בו הוזהר בע"פ כי אסור לו לנהוג כיוון שהוא פסול מלנהוג. זאת לאחר שנפסל רשיונו בנוכחותו בתת"ע 6698-05-13 עד לתום ההליכים נגדו מיום 10.6.13. באותן נסיבות נהג תחת השפעת סמים כשבבדיקת שתן שלו התגלו סמים מסוג קנביס, קוקאין ואמפטמינים.

2. טענות המבקשת:

- א. כנגד המשיב ראיות חזקות להוכחת המיוחס לו ובהן הודאת המשיב כי עישן סמים והשתמש באקסטזי יום לפני ביצוע העבירה וכן בבדיקת שתן.
- ב. כנגד המשיב מתקיימת עילת מעצר של מסוכנות עת נהג בפסילה וכשהוא תחת השפעת סמים מסוכנים.
- ג. המשיב נתפס נוהג דקות ספורות לאחר שיצא מכתלי בית המשפט לתעבורה בו מודיע כב' השופט ריבלין למשיב כי הינו פסול מלנהוג ואל לא לג דבר המוכיח כי אין אימת הדין עליו ואין ליתן בו אמון.
- ד. ברכבו של המשיב נתגלו גם קוביות חשיש באותן נסיבות.
- ה. עברו של המשיב הינו מכביד במיוחד למשיב עבר תעבורתי מכביד בעבירות של נהיגה ללא רשיון מעולם וללא רשיון בתוקף, ועבר פלילי עשיר של עבירות אלימות חמורות ביניהן שוד מזוין ועבירות סחר בסמים וישב תקופות ארוכות בכלא.
- ו. כנגד המשיב תלויים ועומדים אישומים בבת"ע 6698-05-13 בגין אי ציות לשוטרים, גרימת תאונת דרכים ונהיגה בשכרות - שני אישומים.

ז. החלופה שהוצעה אינה ראויה היות והמפקח שהוצע בעל עבר פלילי משנים 2001-2000 ו-2011 והוא נשפט למאסר.

3. טענות המשיב:

- א. חולק על ראיות לכאורה לעניין פסילה ולעניין תחת השפעה ומסכים כי יש ראיות לעניין פקיעת תוקף רשיון נהיגה מעל חצי שנה. לעניין פסילה - היות וחלפה חצי שנה מיום פסילתו עד תום ההליכים הרי היא פוקעת מאליה ולפיכך אינו פסול. בית המשפט לא נתן החלטה בכתב בעניין זה ולכן למרות אמירתו בע"פ שאינו משיב הרישיון אין לכך תוקף נורמטיבי. בנוסף המבקשת לא הגישה בקשה להארכת תוקף פסילה עד לתום ההליכים ומשכך לא נהג בפסילה.
- ב. לעניין נהיגה תחת השפעה, מדובר בתוצאות ראשוניות ולא ערוכות לפי פקודת הראיות בידי מומחה.
- ג. למשיב אין עבר בתיקי שכרות.
- ד. אין נסיבות חמורות המתלוות לשכרות כגון נהיגה פרועה או פוחזת.
- ה. אין עוצרים בתיקי תעבורה אלא במקרים חריגים לפי פסיקת בית המשפט העליון.
- ו. הוצעה חלופה למעצר בית מלא בהשגחת אחי המשיב.

4. עיון

ראיות לכאורה

ראשית לעניין עבירת נהיגה בפסילה, הצדק עם ב"כ המשיב כי פסילה עד לתום ההליכים פוקעת מאליה לאחר 6 חודשים באם לא נסתיים ההליך בפסק דין. וזאת לפי סעיף 50(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") בו נקבע:

"עברו שישה חודשים מיום שנפסל בעל רשיון לפי הסעיפים 46 או 47 ולא ניתן פסק דין לגבי המעשה או המחדל בגינם נפסל - בטלה הפסילה, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת".

אכן במקרה דנן חלפו למעלה מששה חודשים מיום הטלת הפסילה עד לתום ההליכים ב- 10.6.13 ועד ליום האירוע דנן - 25.12.13.

למהותה של "הוראה אחרת" שיהיה בה כדי להמשיך את הפסילה עד לתום ההליכים מעבר לאותם שישה חודשים נדרש בית המשפט העליון, וקבע שיש צורך בהוראה מפורשת מכח החלטה בעניין של בית המשפט, כך נקבע בבש"פ 9673/04 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 14.11.04):

"כפי שנקבע בפסיקה, "הוראה אחרת" כמשמעותה בסעיף 50(ב) לפקודת התעבורה, אינה יכולה להילמד, במשתמע, מהוראה בדבר פסילה עד לתום ההליכים, והיא חייבת להיקבע במפורש. קביעתו של בית המשפט קמא כי החלטתו המקורית בדבר פסילת הרשיון עד לתום

ההליכים משמעה כי "הפסילה תעמוד בעינה אף מעבר ל-6 חודשים" אינה תואמת הלכה זו ועל כן דינה להתבטל. בכך אין כדי למנוע בעד המשיבה להגיש בקשה נוספת לפסילת רשיון הנהיגה של העורר עד לתום ההליכים, אף בחלוף תקופת ששת החודשים הסטוטורית, אך בכך אין כדי לפגוע במסקנה בדבר בטלותה של החלטת הפסילה הקודמת בחלוף ששה חודשים ממועד ההחלטה." [וראה עוד ב"ש (נצ') 1236/08 מדינת ישראל נ' רפאת חאמד, לא פורסם (מיום 5.8.08)]

לפיכך "הוראה אחרת" חייבת להיות מפורשת. במקרה דנן בקש המשיב בפני להשיב לו את הרשיון משחלפו להם ששה החודשים מאז הטלת הפסילה. הבקשה סורבה בנוכחותו להשיב לו את הרשיון והמשיב הוזהר לבל ינהג. עם זאת לא ניתנה על-ידי החלטה מפורשת המאריכה את תוקף הפסילה והמבקשת לא הגישה בקשה להארכת תוקף מועד הפסילה.

ההחלטה אם מדובר בהארכת פסילה שדינה כהוראה אחרת לצורך סעיף 50 (א) לפקודה אינה ברורה די צרכה וטעונה הכרעה בהליך העיקרי, עם זאת אין די ראיות לטעמי בשלב זה כי אכן הוארכה הפסילה ב"הוראה אחרת" כדבעי.

אציין כי בדיון דלעיל בשאלת תוקף הפסילה כדי להפחית ממסוכנות המשיב ומהקביעה שעשה דין לעצמו, **עת מיד לאחר שהוזהר** על-ידי בית משפט לבל ינהג משסורב לקבל את רשיונו בחזרה, נכנס לרכבו ונהג. כפי שיובהר עוד להלן.

לעניין הראיות לגבי נהיגה תחת השפעת הסמים. ראשית בתיק הראיות, הודאה מפורשת של המשיב כי עשה שימוש בסמים יום לפני נהיגתו: "**אתמול היינו הרבה אנשים ברכב ואני עשיתי מעידה עישנתי סמים וכדור אקסטטה ושתייתי בירה וודקה**". (הודעת המשיב מיום 25.12.13 ש' 5-6).

אמנם הבדיקה הראשונית של המעבדה הטוקסיקולוגית אינה מספיקה להרשעת המשיב, ועם זאת כיוון שהבדיקה הראשונית מתאימה ומשתלבת היטב עם הודאת המשיב. הרי שדי בשילוב של שתיהן כדי לקבוע כי בשלב זה יש ראיות מספיקות להרשעה במיוחס לו באשר לנהיגה בשכרות.

בנוסף, כאמור אין מחלוקת לעניין עבירת הנהיגה ללא רשיון שפג תוקפו מעל 6 חודשים.

עילת מעצר

המבקשת טענה כעילה למעצר בעיקר את מסוכנות המשיב בשל חומרת המעשים המיוחסים למשיב והעובדה כי שב ונהג מיד עם צאתו מבית המשפט בו הוזהר לבל ינהג. ובנוסף לאמור נהג תחת השפעת סמים, כשנגדו שני אישומים תלויים ועומדים בגין נהיגה בשכרות.

גם בהנחה שהמשיב לא נהג בפסילה, עדיין היה אסור לו לנהוג בשל הוראת בית המשפט אותו יום וכן בשל פקיעת תוקף רשיונו.

משנשאל בחקירתו מדוע נהג השיב: "בבוקר קמתי מאוחר ועו"ד אמר לי להגיע מהר ובגלל זה נהגתי באוטו". (הודאתו מיום 25.12.13 ש' 18).

המשיב הרהיב עוז ולאחר שקבל הנחיה מפורשת, הגם שנעשתה בעל-פה מבית המשפט לבל ינהג, והמשיב עשה דין לעצמו ונהג. הגם אם לא הוארכה הפסילה, ולא ניתן לקבוע כי נהג בפסילה. לצורך קביעת מסוכנותו, העובדה שהוזהר דקות ספורות קודם נהיגתו לבל ינהג, שומטת את האמון הבסיסי הנדרש לצורך שחרור לחלופת מעצר. ומלמדת על מסוכנות גבוהה של המשיב.

מקובלת בפסיקה הקביעה כי מי שנהג ללא רשיון או כשהוא בפסילה מתקיימת לגביו חזקת המסוכנות היות ובמעשיו יש כדי להוכיח זלזול ברשויות החוק ויש חשש כי הוא ישוב וינהג במידה ולא ייעצר. [ראה במ' (חיפה) 1021/04 מדינת ישראל נ' שטרנברג דוד, לא פורסם (מיום 8.2.04)]

המשיב נהג בנוסף לכאורה בהיותו שיכור. כשזו הפעם השלישית שהוא נתפס נוהג בשכרות לכאורה בשנתיים האחרונות.

מבלי לחרוץ דינו של המשיב כיוון שטרם הוכרע דינו בשלושת המקרים, מצטיירת תמונה מצערת של מועדות המשיב לעבירות מסוג נהיגה שכרות. שהמסוכנות העולה ממנה נדונה פעמים רבות בפסיקה.

נהיגה בשכרות הינה מן עבירות התעבורה החמורות ביותר. הנוהג תחת השפעת אלכוהול או סמים מהווה סכנה עצומה לעוברי הדרך ולעצמו. בבש"פ 7128/10 טל מור נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 17.10.10) נקבע כי:

"בשנים האחרונות נלחמת מדינת ישראל בתופעה של תאונות דרכים, הנגרמות תדיר על-ידי נהגים המצויים במצב של שכרות, או תחת השפעת סמים מסוכנים. אכן, עבירה של נהיגה בהשפעת משקאות משכרים או סמים מסוכנים הינה בעלת פוטנציאל גדול לפגיעה בסדר הציבורי, בשלמות הגוף ובחיי אדם, והיא יכולה להקים, לעתים - ובמיוחד כאשר נגרמת בעטיה תאונת דרכים - עילה למעצר עד תום ההליכים, גם כאשר לא היו בהכרח הרוגים, או פצועים בתאונה (ראו: בש"פ 10201/01 סליחוב נ' מדינת ישראל (31.12.2001) (להלן: עניין סליחוב)). מקל וחומר, שהכף תיטה לעבר מעצרו של משיב עד תום ההליכים נגדו, בעת שלנהיגתו של המשיב בהשפעת אלכוהול, או סם מסוכן, שגרמה לתאונה, מצטרף ולו רכיב 'מחמיר'"

אחד הרכיבים האפשריים המחמירים המצויינים שם הוא -

"מקרה שבו המשיב נתפס בעבר ונחקר על ביצוע עבירות דומות של נהיגה בהשפעת

עמוד 4

**אלכוהול, או סם, אך המשיך בכל זאת, מטעמים שונים, בדפוס פעילות אסור שכזה (ראו: עניין סליחוב; עניין ברכה).
בהתקיים נסיבה "מחמירה" מעין זו (אחת, או יותר) - נטייתו של בית המשפט לקבל אפשרות של איון, או הפחתה במסוכנות על דרך של חלופת מעצר תפחת מאד".**

מובן מאליו שנהיגתו ללא רשיון בתוקף לכאורה כאמור מהווה עילת מסוכנות כשלעצמה וכן נסיבה מחמירה נוספת המצטרפת לנהיגה בשכרות.

בנוסף עברו של המשיב, הן התעבורתי - 8 עבירות של נהיגה ללא הרשאה - עבירה אחת של רשיון נהיגה שפקע למעלה מ- 6 חודשים ועבירה אחת של נהיגה בזמן פסילה.

גם עברו הפלילי חמור - בו עבירות רבות של צריכת סמים וסחר בסמים, עבירות אלימות חמורות ואף שוד מזויין. כל אלה מעידים על מסוכנות המשיב.

נוכח כל האמור אני קובע כי מתקיימת עילת המעצר של המסוכנות.

חלופת מעצר

חלופת המעצר שהוצעה הינה בעייתית הן מן הטעם שאחיו של המשיב הינו בעל עבר פלילי משלו והן מן הטעם המפקח שהוצע עובד כפועל בנין וכלל לא הובהר כיצד יוכל להשגיח עליו 24 שעות ביממה.

בנוסף לאמור, מדובר בנסיבות חמורות, בהן עושה רושם כי המשיב שוב ושוב נתפס נוהג לכאורה בשכרות. עד כדי כך שניתן לומר כי מסתמן דפוס התנהגות בעייתי, ובנוסף אינו שועה להחלטות בית המשפט ועושה דין לעצמו, ומשכך אין ליתן בו אמון כי לא ישוב לנהוג.

משכך קובע אני כי המשיב ייעצר עד לתום ההליכים נגדו.

לבקשת הסניגור עו"ד אכרם אבו לבדה על שירות המבחן להכין תסקיר מעצר שיבדוק חלופת מעצר ואפשרות לחלופה טפולית.

קובע לקבלת תסקיר מעצר ליום 27.1.14 בשעה 09:00.

המזכירות תמציא העתק הפרוטוקול בפקס לשירות המבחן שכן המשיב עצור.

תיק החקירה הוחזר לתובעת עינת נחמיה לפני מספר ימים.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ד, 05 ינואר 2014, במעמד ב"כ המבקשת עו"ד מוטי דורנשטרוך, המשיב ובא-כוחו עו"ד אכרם אבו לבדה מהסניגוריה הציבורית.